

Vest brann- og
redningsregion

Veileder

Innføring av lokal forskrift
om bruk av ild

Veilederen skal gi en praktisk oversikt over konkrete vurderinger og tiltak som må gjøres ved innføring av et ekstraordinært forbud mot bruk av ild.

Fotokreditt forside:
Siv Kristin Hovland

Sted:
Bergen

Dato:
20.05.2024

Tittel:
Veileder

Undertittel:
Innføring av lokal forskrift om bruk av ild

Utarbeidet av:
Trine Sivertsen Sommerlade

Bidragstere:
Janicke Larsen, Siv Kristin Hovland, Bjørn Næs, Nils Einar Grutle, Trond Grindheim, Christer Skei, Pål F. Hansen

Versjonsnummer:
1.0

Antall sider:
14

Antall vedlegg:
0

Gradering:
Ingen

Bakgrunn:
Brannvesen i Norge har anledning, i medhold av §3 i forskrift om brannforebygging, å fastsette lokal forskrift om bruk av ild i avgrensede områder og tidsrom, ved særlig stor brannfare. Dette dokumentet gir en oversikt over vurderinger og aktuelle tiltak som kan eller må settes i verk i slike tilfeller.

Innhold

1. Innledning	1
2. Vurderinger ved spesielt stor brannfare	2
2.1. Meteorologisk institutt, værvarselet	2
2.2. Skogbrannfareindekser	2
2.3. Reelle brannhendelser i terreng	2
3. Opptrapping av tidlige tiltak	3
4. Ved innføring av lokal forskrift	4
4.1. Mobilisering og forberedelser	4
4.2. Dette må man ha klart	4
4.3. Registrering av forskrift	5
5. Hvordan informere innbyggerne	5
5.1. Pressemelding	6
5.2. Nettsak	6
5.3. Intern informasjon	6
5.4. SMS-varsling	6
5.5. Plakater og øvrig informasjonsmateriell	7
6. Varslingslister	7
6.1. Kommunal administrativ og politisk ledelse	8
6.2. Informasjonsformidlere	8
6.3. Andre relevante etater og samarbeidspartnere	8
7. I perioden forskriften er gjeldende må man:	8
8. Oppheving av forskrift	8
9. Andre kilder til god informasjon	8
10. Evaluering – After Action Reveiw	9

1. Innledning

Forskrift om brannforebygging § 3 ble endret 12.06.2020, og gir med dette kommunene adgang til å innføre lokale forskrifter med forbud mot å gjøre opp ild når som helst i løpet av året og alle steder utendørs.

For at kommunene skal kunne forby dette, må det være på bakgrunn av spesielt stor brannfare eller andre ekstraordinære forhold. Forbudet må også være både geografisk og tidsmessig begrenset. Dersom den store brannfaren ikke lenger er til stede før den gitte sluttdatoen for forbudet, må forbudet oppheves.

I 2023 ble en slik lokal forskrift innført i flere kommuner i Vestland fylke. Denne veilederen er basert på erfaringer fra iverksettelse, håndheving og opphevelse av nevnte forskrift. Målsettingen er å gi en tydelig oversikt over hvilke forutsetninger som må være på plass for å kunne innføre en slik forskrift og hvordan det skal gjennomføres.

2. Vurderinger ved spesielt stor brannfare

Når det skal vurderes innføring av en lokal forskrift om forbud mot bruk av ild, må man ha tilgang på oppdaterte fakta om meteorologiske forhold, som har innvirkning på brannfaren i terrenget. Det er viktig å kun innføre forbud når det vurderes som høyst nødvendig, og når andre tiltak ikke strekker til.

2.1. Meteorologisk institutt, værvarselet

110-sentralen må i slike perioder ha tett kontakt med meteorologisk vaktjeneste og hente inn varsel om forventet skogbrannfareindeks, med underliggende indekser, samt faglige uttalelser knyttet til tørke og brannfare i terrenget. Man må også inkludere varsel om lokale forhold som gjelder vind, luftfuktighet og lyn i vurderingen.

Meteorologisk Institutt Værvarslinga på Vestlandet har telefonnummer 55 23 66 00
Snakk med meteorolog på vakt.

2.2. Skogbrannfareindekser

Her er en oversikt over de ulike meteorologiske indeksene:

- Skogbrannfareindeksen: <https://skogbrannfare.met.no/>
- Lynobservasjoner: <https://lyn.met.no/>
- Øvre jordlag (gress og lyng): <https://skogbrannfare.met.no/ffmc.html>
- Litt dypere i jordlaget (små og mellomstore trær): <https://skogbrannfare.met.no/dmc.html>
- Dype røtter: <https://skogbrannfare.met.no/dc.html>
- Spredningshastighet (vind er relevant): <https://skogbrannfare.met.no/isi.html>

Ta med relevant type vegetasjon, som referert til i punktene over, i vurderingene av brannfaren.

2.3. Reelle brannhendelser i terreng

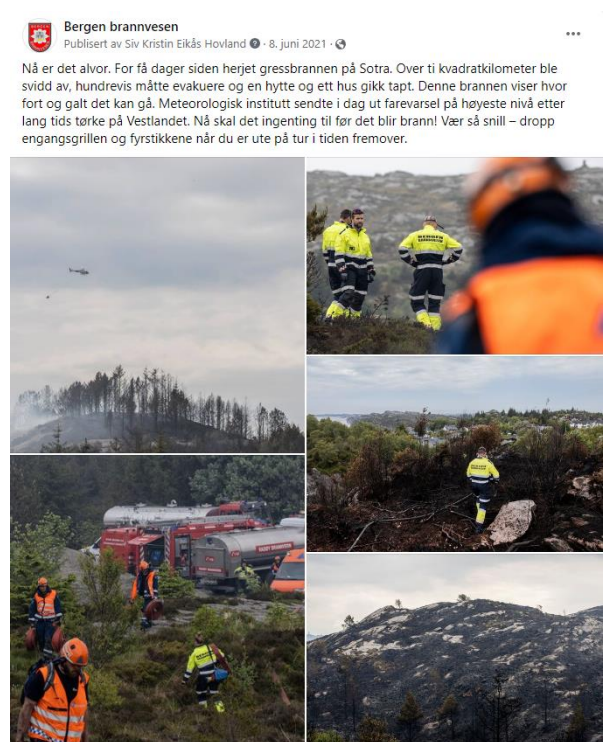
En sikker indikator på at brannfaren blir større, er når antall brannhendelser i terrenget i regionen øker. Det er viktig å ha god oversikt over disse hendelsene, og sørge for å ha tilgang til oppdatert hendelsesstatistikk i BRIS. Det er også nyttig å få greie på hva som startet de ulike brannene, slik at tiltak kan målrettes.

3. Opptrapping av tidlige tiltak

Skogbrannutstyret må alltid være klart, særlig i tørre perioder, og personell må være øvet og forberedt.

Utover slike praktiske tiltak, består tidlige tiltak overfor befolkningen i all hovedsak av kommunikasjons tiltak. I starten passer det som regel best å komme med anbefalinger og oppfordringer, både i sosiale medier og i media ellers. Samarbeid gjerne med egen kommune om kommunikasjons tiltak lokalt.

Dersom situasjonen eskalerer, kan man bruke sterkere virkemidler, som å vise til eksempler fra reelle hendelser, og også komme med mer tydelige advarsler. Her er noen eksempler på dette:

Dersom det konkluderes med at det ikke skal innføre forbud, bør man uansett vurdere å gå ut med informasjon om situasjonen, enten som pressemelding eller i sosiale medier.

4. Ved innføring av lokal forskrift

Når man har gjort alle de nødvendige vurderingene knyttet til brannrisikoen, og tatt en avgjørelse på at det skal vedtas en ny lokal forskrift som forbyr bruk av ild utendørs, må man forsikre seg om at det er gjort en nøye gjennomgang av [§3 i forskrift om brannforebygging](#) og [DSBs temaveiledning: Fastsette lokal forskrift om bruk av ild](#).

Dersom det skal være mulig å gi dispensasjon fra forbudet, må det komme frem av selve forskriften. Alle tillatelser til bruk av for eksempel fyrverkeri, pyrotekniske artikler eller bålbrenning, som kommer i konflikt med forbudet, blir trukket tilbake.

4.1. Mobilisering og forberedelser

Brannsjef, varabrannsjef og avdelingsleder forebyggende skal være involvert fra start. Ved ferieavvikling skal stedfortredere stille.

Det er mange som skal informeres, og mye som skal planlegges og gjennomføres. For å få en god oversikt, anbefales det å starte med å opprette en hendelse i CIM. Kall den gjerne «Innføring av lokal forskrift i XX kommune» og dato.

Deretter må man finne frem eventuelle relevante prosedyrer. Det må også sørges for at aktuelle personer er informert, tildelt konkrete oppgaver eller kalt inn, dersom de skal bidra i planleggingsarbeidet.

Skogbrannfaren tar ikke hensyn til kommunegrenser, og det er både naturlig og nødvendig å ha en dialog med brannvesen og andre aktuelle aktører i 110 Vest sitt område. Deltakerbrannvesen i Vest brann- og redningsregion KO må samles for informasjon, diskusjon og koordinering.

4.2. Dette må man ha klart

For å kunne innføre en lokal forskrift er det noen dokumenter, prosedyrer, planer og verktøy som må være på plass:

- Det må lages en skriftlig begrunnelse for innføring av den lokale forskriften, som minimum inneholder vurderinger knyttet til vær-situasjonen, hvor omfattende forbudet skal være, hvilket geografisk område det skal omfatte og hvor lenge forbudet skal vare.
- Man må ha oppdaterte dokumenter som viser delegert myndighet lett tilgjengelig. I praksis er det nemlig brannvesenet ved brannsjef, som innfører forbudet ut fra delegert myndighet.
- Relevante prosedyrer
- Det bør lages en enkel oversikt over utplassering av informasjonsplakater.

4.3. Registrering av forskrift

Den lokale forskriften registreres i en [skjemaløsning på Lovdata](#).

Skjemaløsningen er i utgangspunktet enkel, men man kan oppleve å få feilmelding fra start dersom man velger feil "Avdeling". Avdeling I gjelder sentrale forskrifter og Avdeling II gjelder lokale forskrifter. Her må man velge **Avdeling II**. Se illustrasjon:

Overføring av filer til Lovtidendredaksjonen

Felter merket med * er påkrevd.

Avdeling *

Avdeling I (LTI) Avdeling II (LTII)

Målform/språk *

Bokmål Nynorsk

Fastsettelsesmåte *

Annet vedtak Statsrådsvedtak (kgl.res.) Stortingsvedtak

Hjelpetekstene gir ikke tydelig nok informasjon om hvilke datoer som skal brukes i feltene «Dato for fastsettelse» og «Dato for stadfestelse». Her kan samme dato benyttes, det vil si datoen skjemaet fylles ut og sendes inn. Det gjelder også ikrafttredelsestidspunkt, dersom forskriften skal gjelde «straks».

Dersom du velger feil, vil du bli kontaktet av Lovtidendredaksjonen for å få oppklart hva som er ment.

Den som registreres som kontaktperson i skjemaløsningen mottar umiddelbart bekreftelse på e-post. Selve kunngjøringen av forskriften skal vises neste dag på Lovdata.

5. Hvordan informere innbyggerne

Det er viktig at innbyggerne får mulighet til å gjøre seg kjent med at det er innført et forbud og innholdet i dette forbudet. Tydelig og forståelig informasjon om hvordan folk skal forholde seg til forskriften skal derfor publiseres i tilgjengelige og egnede kanaler. Eksempler er kommunens hjemmeside og via pressemelding. Det er også nyttig å sette opp skilt eller plakater på strategiske plasser i og/eller ved inngangen til de områdene der forbudet gjelder.

Bruk av sosiale medier er svært godt egnet til å spre slike budskap. SMS-varsling til innbyggerne er også en kanal man bør vurdere å ta i bruk, dersom kommunen har en slik løsning.

5.1. Pressemelding

Pressemeldingen må inneholde en beskrivelse av formålet med og begrunnelsen for forbudet, omfanget og hva dette konkret innebærer for publikum, hvilket geografisk område det omfatter og hvor lenge det skal vare.

Det er også viktig å vise til hvor man finner mer informasjon, og det er som regel nyttig å bruke anledningen til å gi råd og komme med oppfordringer. Dersom man har registrert ofte stilte spørsmål underveis, kan svarene på disse vurderes formidlet i pressemeldingen. Husk også å oppgi kontaktperson/kontaktinformasjon for media.

På lokalavisene sine nettsider er det oppgitt kontaktinformasjon for tips/redaksjonelle henvendelser.

[Eksempel på pressemelding fra innføringen av lokal forskrift i Bergen, Osterøy, Vaksdal og Samnanger 15. juni 2023.](#)

5.2. Nettsak

Kontakt den som er ansvarlig for nettsidene i din kommune. En nettsak bør inneholde mye av den samme informasjonen som pressemeldingen. Det kan også legges til mer nytteinformasjon, som bilder, lenker til relevante nettsider og nedlastbare plakater.

Informasjon som kan være til nytte i hele Vest brann- og redningsregion KO, blir publisert på vestbrannregion.no, under brannvesenets egne underside «For brannvesenet».

5.3. Intern informasjon

Husk at alle ansatte må kjenne til det ekstraordinære forbudet mot bruk av ild, slik at de er i stand til å svare på spørsmål fra innbyggerne. Innholdet i en pressemelding eller nettsak må umiddelbart også deles med de ansatte.

5.4. SMS-varsling

SMS-varsling er et effektivt kommunikasjonsverktøy for å sikre at flest mulig innbyggere (og mennesker som oppholder seg i et bestemt geografisk område) blir nådd med særlig viktig informasjon. Merk at storstilt varsling må brukes med varsomhet og koordineres gjennom kommunen.

5.5. Plakater og øvrig informasjonsmaterieil

Plakater med informasjon om ekstraordinært forbud er et synlig og virkningsfullt kommunikasjonsiltak i de geografiske områdene forbudet gjelder.

Opphenging og nedtaking må følge en klar og tydelig prosedyre. De må henges opp straks forbudet er innført og tas ned idet det ikke lenger gjelder.

Det er en stor fordel om informasjonen er trykket uten dato og stedsangivelse, og med tydelig informasjon om hva forbudet gjelder. Slik kan plakatene også brukes ved senere anledninger og i andre områder.

Deltakere i Vest brann- og redningsregion KO får tilgang til materialet og veiledning for bruk.

Elektronisk materieil og nedlastbare filer til nett og trykking:
<https://vestbrannregion.no/skogbrannfare-materieil/>

Ferdig trykket materieil skal i aktuelle perioder være tilgjengelig på Bergen hovedbrannstasjon.

6. Varslingslister

Det er mange som på en eller annen måte blir berørt eller involvert i en slik prosess. I all hovedsak gjelder det de samme funksjonene fra gang til gang. Siden mange skal nås på kort tid, er det viktig å ha forhåndsdefinerte og oppdaterte varslingslister tilgjengelig.

Politiet er den myndigheten som skal håndheve slike forbud. De må derfor varsles så tidlig som mulig, gjerne i god tid før beslutningen om å innføre forbudet er tatt.

6.1. Kommunal administrativ og politisk ledelse

- Kommunedirektør/rådmann
- Ordfører

6.2. Informasjonsformidlere

- Ansvarlig for nettsidene/sosiale medier i kommunen
- Innboksvakt/beredskapsvakt i kommunen

6.3. Andre relevante etater og samarbeidspartnere

- Statsforvalteren v/fylkesberedskapssjef
- Brannsjefene i Vest brann- og redningsregion KO

7. I perioden forskriften er gjeldende må man:

- Ivareta en aktiv kommunikasjon med innbyggere, myndighetene, samarbeidspartnere og ansatte.
- Være svært oppmerksomme på endringer i værforholdene, som vil ha innvirkning på brannfaren.

8. Oppheving av forskrift

- Forbudet varer i utgangspunktet frem til fastsatt sluttdato. Da opphører forbudet automatisk.
- Dersom brannfaren eller de ekstraordinære forholdene går over før fastsatt sluttdato, må man oppheve forbudet. Dette gjøres ved å registrere ny forskrift på Lovdata, som opphever innført forskrift.
- Forskrift om forbud kan også vedtas for en ny periode dersom det fremdeles er «spesielt stor brannfare eller ekstraordinære forhold». Dette gjøres på samme måte som ved innføring av forskrift.

9. Andre kilder til god informasjon

[Skogbrann | Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap \(dsb.no\)](https://www.dsb.no)

10. Evaluering – After Action Reveiw

Etter forskriftens utløp/opphevelse skal det gjennomføres en evaluering etter AAR-metoden. Evalueringen skal foretas så snart som mulig. Alle som har hatt en rolle i arbeidet skal få muligheten til å komme med sine refleksjoner og innspill. Brannsjefen peker ut en ansvarlig til å lede evalueringen.

Vest brann- og
redningsregion

Vest brann- og redningsregion KO er et langsiktig, faglig samarbeid mellom selvstendige brannvesen i bergensregionen.

www.vestbrannregion.no